

4

De los Sacramentos en Comun.

Ten Christos instituido el tuban Sacramento Santubac,
Definiduaie daucana leguez Florencias Comilias, eta segue
nez Trentocac. Taur au. izan zan obra ain ardi onen Anto
rea. Alas moduban ¹⁰⁰⁰, Apostolubac izan baiuan eae pu
blicadu el tubenac Elizari, baña recibidu el tuben Christo
beragandi, ala bere exiorz santissima baño leonapp, no
la remittadu exguero, munduban egan zan, beragueri egune
tan, Cerubetara ipa baño leonapp. Baña adventidu bea deut
zubez, aitu daguiruben obeta, Ten Christos instituido el tuba
ta Sacramentubac Taurapicua danoz; potestate propia, ta
absolutuar, ^{die 17da Pom.} eta quirona danoz, excelencia potestadeaz, deni
batua Divinidadier uniuati Verbo Divinoaz. Eta ala bere
merite en valore infinito gaiti, da Sacramento gutier causa
instrumental principal, bada dajuana leguez Doctore San
tubac berac, crucien arbolati eguen usteten gracia iterni
ugari onese, exequetaco eta ugari tuteo mundu gutia.
Instituido el tuban bada bacanie, exaten dot ostena, egon etia
tecer beste Sacramenturie instituidubac baño anen Utagesta
degaiti, cegaitu contrana uaten eiquien Divinoac fieleen
antean, eta Circa caltaquitua bere Elizan, izan zana
reprendietan eutera Sr Pabloe Corintocoi, batzue ejuenian,
ni naz Paulonena; beste batzue, ni naz Apolonen; beste bat
zue, ni naz Cephasona; eta beste batzue, ni naz Christonena;
adietan emetan eutela, bacanie Christo illeala guti cogaiti,

eta bacanic azeri Magistera zala euzen remedien Au-
toroa, bada Elizaren buru bacana leguez zan Sacramen-
tuben Autoroa.

Cembat dixan onec, urte dot Catolicoc leguez estozubela
ignozetan, baina ugaitanun guciagoraco ezaten deutzubet
zeuben instrucionaco, dixiala sarpi, eta onela dauco decidi
dusi fedeco puntu eta dogma leguez Trentoco Concilio Santu
bac: Lehenya Bautismoa: Bigarrena Confirmacioa: Yngua-
rena Eucaristia edo Communioa: Laugarrena Penitencioa:
Bostgarrena Extrema-Uncioa: Seigarrena Ordia Sacerdotala:
eta Zazpigarrena Matrimonioa.

Deniste Sacramentubai Elizarenac, ez onec instituidu
ditubalaco, bada inter dot ya samie, Jezu Christo ican zala
euzen Autoroa, espada saguin daguzubem, peccatu eguin
benetico Adan guze lehenya guciaco, egor dixiala benayan,
dio Doctore Anguesuntanac, remedioac sendatutea anima
aer infirmitadetic, bada zai subitualmente esanguna
dan Sacramenturacoac, enacuten dabeno leguez S. Thomaser,
remedio espiritual batzue curatan gaudena, eta justifiquestan
gudena; curatan gaudena culpam zaurietatic; cene
gaiti guinien demoriaran esclavo vitulac; eta justifique-
tan gauden, onsten deusubela Taincoen semeen honra in-
premoa, gracia mediante comuniquetan deusena banan
ban campos senaleen medioz.

Au da Substancian Sacramentuben izate gucia, eta
ala definetan dixa ezaten dala, dixiala senale sensible
batzue, edo campoac, instituidubac Jezu Christo gaiti,
apliquetan paterac quironai, daucan agaitic potestate
legitimoa, promitietan dituban verba determinadu

batzuben aspian, baina ain eficazac eta miragarria, ece
causetan daube eunagan gracia divina: reparadu egiuzu
be ondo expresse baxchian: etan dot dinala Sacramentu
bac senale senibleac, eta au da cain denitron Sacramen
tuanen materia: u. gr. una Bautismoan, cain acun eta
percibietan da bequijagaiti; etan dot izan dinala institui
dubac Ten Christogaiti, Jaquon daguzuber Taun Divino an
dala Sacramentuben hitonea: etan dot apliquetan jateha
etan dizan senaleac quizonai, eta au da esaten denitraguna
Sacramentuben juseton, cegaiti baxchic quizon bidaria
da capaz recibietas: etan dot administretan dinala dancama
gaiti potestate legitimoa, eta au da denitrona ministroa,
cegaiti esoten dau edo egiten dau Sacramentuba: etan dot
pronuncietan ditubala ondanaco verba determinaduen batzuc, eta
au da denitrona Sacramentuben forma, cegaiti jauten dinala, jauten
dizan leguez senale senibleen gancan, dinala, etan dodan leguez,
materia, vno: cain dudatu daique significuetan daubena, eta cer
tara determinetan dizan: etan dot arquenez, etanico senale campo
coac causetan daubela gracia divina, eta au da denitrona Sacra
mentuben efectoa, cegaiti senale campo coac mediante, adventie
tan dila baxchian, edo amman Taunen graciai efecte miragari
eta sobexanoac: explicadue nar clarabax, eta icampo da ifiniaz
exemplizat Bautismo Sacramentuba. Eustenozube ya adminis
tratan dala uraz, eta au mediante garbiquetan dala gorpuzta:
adventie du egiuze, bada, garbiquta campo hac, Sacenteeac
edo administratan daben ministroac pronuncietan dituban verba
mediante, esaten deiscula, eta egiaz significuetan dau, inten dabe
la amonia garbia fetan gurtietatic, eta onela proporcionablem.

beste sacramentubem. Et a cui equisube emen laburgoan iracarde
suficiente bat ceubentzaco dixianena sacramentubae.

Baña examp deustazube mentunaz. Nola emondeigazube gra
ua señale campocae, v.gr. uxae Bautismoan? orandio, nese
fielac, estozube comprendietan eraten deutzubedana. ezjacu eme
ten gracia señale campocae gaiti, esta ifini, eta eraten dituba
magaiti, esta recibietan ditubana gaiti, ezpada ce gaiti uxanco
señaleai ichi cituban Tem Christoa letunio bere merito surtiac,
dala bere vorondate santissima, bacarare ifimaz beandari leguez,
quelditu dedilla obradunio remedioa animetan, bada comitetan
dana^{les} Trenteo concilio santuti, da Articulu federa, Sacramen
tu justiae dauquen participari magaiti Tem Christoa ren parison,
causetan daubela gracia ex opere operato, da eratoa, aitu daqui
zuben claruas, Sacramentu justiae Tem Christoa ren meritoen
virtutez, eta bere instrumentubae leguez dixiana, dauquela fi
cacia infaliblea emateco gracia, eta aumentetaco, administratan
badina legitimamente, eta topetan estaubela impedimentunio
recibietan ditubana ren animan; eta oxen beste gaiti ezagutu
daiquazube, estin ala señale campocae causetan daubena gracia,
ezpada Tem Christoa ren merito de unituae señale oxnei.

Esan deutzube, Sacramentubae causetan daubela gracia
infaliblemente, izanico administraduba legitimamente, eta
impedimentunio estagala recibietan ditubana aldeti, ceñenaco
saquin beanda, gausa batzue dixala necesariac Ministraoan
parteti sacramentubem valiazaco, eta beste batzue recibitaco
ditubana ren supetacoan aldeti, logradu dauquian gracia divina
errogaiti: explicaduco mas parteecca, aitu dauquibem obeto,
eta izan della lehenengo manifestetan dixala Ministraoan
condicioae.

Jaquein equirube, bada; nonafrilac, Taincon leguami dancz,
bacanic quizonac dauquenac us exasercia diuiala Sacramen
tubem ministrac, dio Doctore Uinguenitancz; bancia ez quizon
quitiac Sacramentu quitiem, espada batzue batrubentzaco, esp
magaiti especialmente scauduae eurentzaco, explicaduo dan legue
dunxeraco. Sacramentu quitiemzaco. da preciso equitem ditu
ban Ministrac, equi daquiala intencio, et bacanic a plique
taco materia, eta forma, diuiana Sacramentuamen panteac,
espada ere equiteo Sacramentu equitaco, eliac praediquetam
habem moduban, dio Trentico Concilio Santubac, eta doctrina
contraria daq condonadunio Uita Sancti Alexaradi VIII; Legai
ti Determinadunio eta disponidunio Tem Christo jura Taurac, qui
zonac equin equita, do administradu equita Sacramentubac,
Tam biderca equita modu razonableac, dana intentetam dala
equitea Christoc beac eta eliac intentetam daubena eta equitem
daubena Sacramentu bacchian, dio S.º Thomasec; bancia
uentidu bean deutrubet, izamie quizonac administratam ditube
nac Sacramentubac, etagoala equita euren ualida Ministraca
ren ortamun do Santidadi, bada, an izangaiti chit gaitca,
ifintem badiu, gaurca esemialac, eta badamo intencio zucena,
equitem dan Sacramentu equitaco, dio Doctore Santubac, eta
Qualquiro danc Decididunio Trentico Concilio Santubac.

Yntituidu cituban Tem Christoc modu onetan inoe ifini
ezeguan eporanza Ministratam, iomistubaz euren ortamun
magaiti necebieta ebata gracia Sacramentubetam, eta quent
Lero aregriatgo fidelac izango leuquien duda, balitz d'ortamun
na requito necesaria Ministratam: witetaco, bada, incon
ueniente onec, disponidu ebon Taurac benignamente quel

Ditu ceilla equine sacramentibus equalquino Ministro Sanctu
bagaiti, nota gairto ta peccatari agaiti, eta ifintendabela onec
intencioa eta beste parte essentialae. causadu eta comunicadu da
quiala efecto ac curae. declaratau dau au elegancia S. Agusti
nec arguieren exemplibus, ceiri inagoten bada ere parage bi
eta ichurietati, communiqutan dabela onegaiti bene virtutea.
ala, bada, die Santubar, arguier ta christerem virtutea inagoten
bada ere ministro donquetati, beti produictan ditu bene efecto
miragancia, ceigaiti onec estagor equi ministro, espada Tabia
xen Santidadati, dana Tem Christo bea. Baña bai, die S. Thoma
rec, peccatu equine tequie mortalmente ministroac, ceintue
egone constituidubae euren officio agaiti sacramentuen batrubon
administracionaco, administradu balitube culpa mortalean,
bada conformetan etina Christo agente principalaz renvitean
perubae eta garbiae.

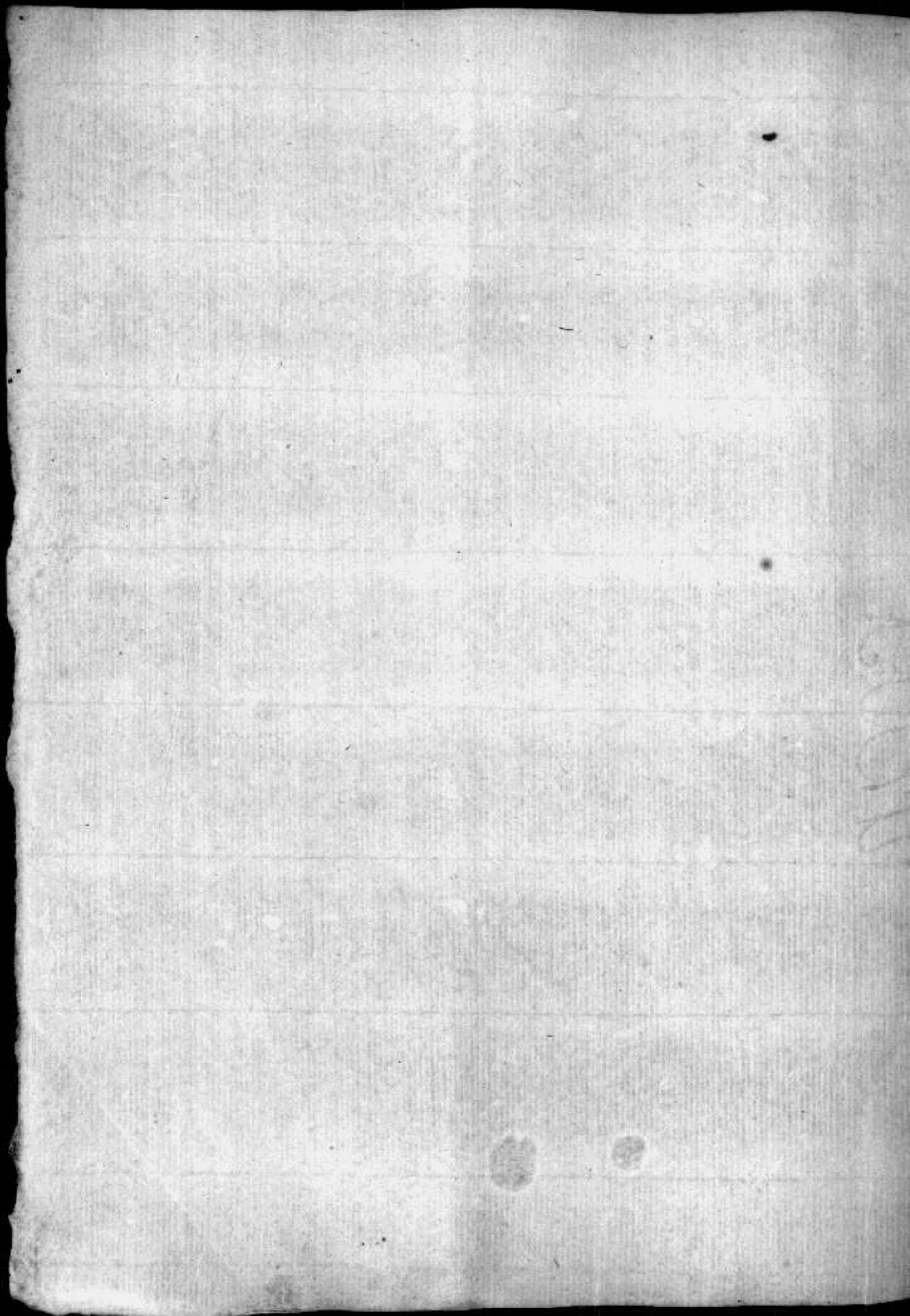
Explicadunie bearrucoa ministroen partati administree
tan ditubana sacramentubae, inagatere curtena recibietan
ditubanae equi bearrucoa disposicio, lastenquino ere, bada
tratadu do bearrucoa bearruco do ceibait bearruco garbian,
bearra equin deivian bearrucoa paratino, eta ala diot, sacra
mentuben valianaco, dala bearrucoa intencioa recibietan
dituban rugetoan; baña paveruino onegor, uncae eta
beti simple deivianae perubietan dituben sacramentubent
zaco, ez izanac, etinan leguez caparae equiteco, suplietan
dabela eliza gune utrae, die S. Thoma, Baña gartetue
tan beti bearda vorondate propiozen bat eta intencio
benetaco eta equiaruco, ceigaiti purtifiqutan etabela Tam
coae gartetua bene consentimentu bagaric, etentze ere

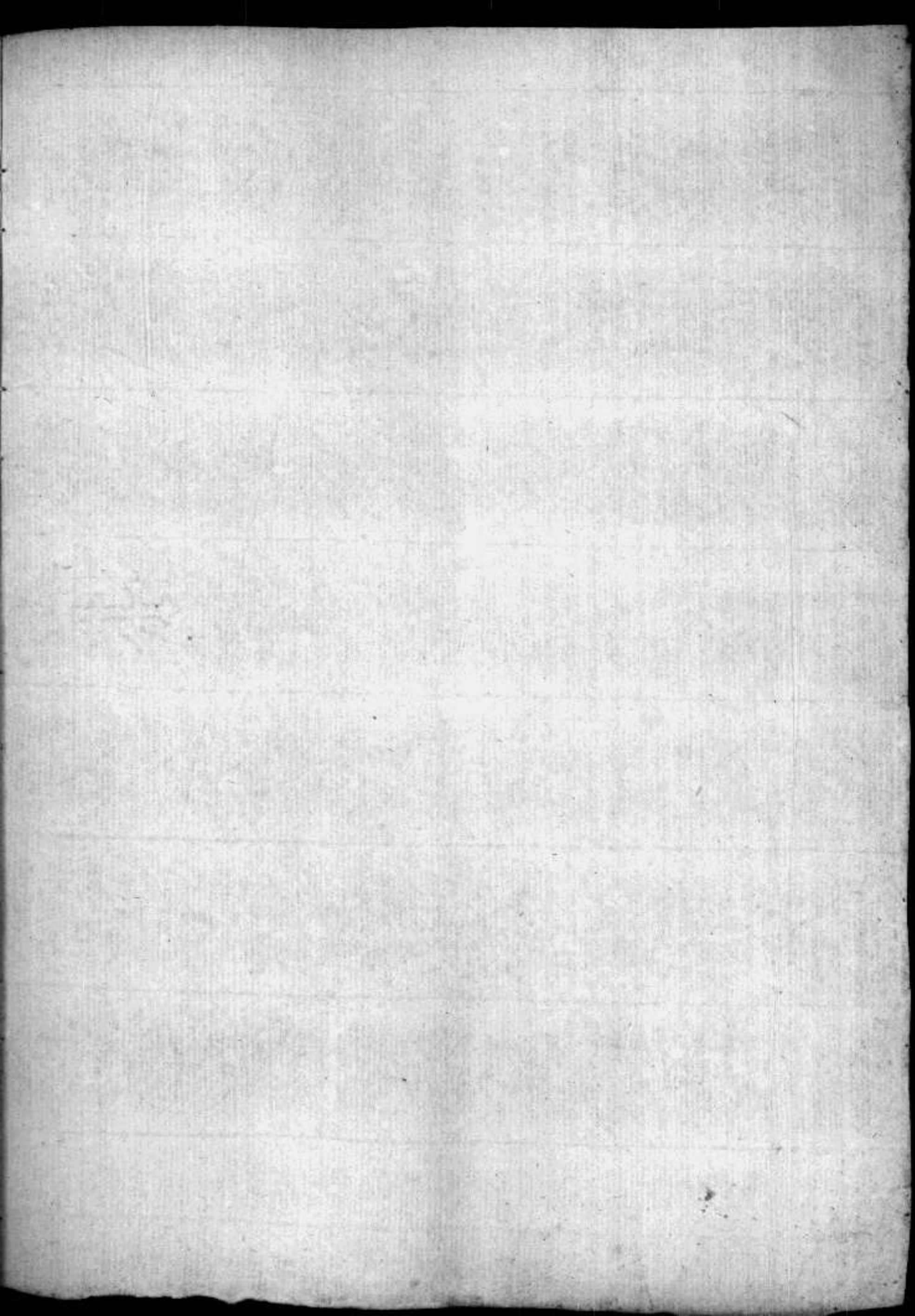
bera bagane franquietan sacramentuban, bada Jaincoac
recibietan estan bere milicianas uonondate baguero Aldadun
Uu da beran dan bacana sacramentuban ingetari euren
salinas, intencioa recibietas, camporatu esguero peniten
cias sacramentuba cenzentrat da beraxcoa dolorea ta
darruba, erango dan leguez bere leubar. Luitoani daner,
el^o disposicio dan beraxcoa, sacramentuba recibituo ditu
ber ingetetan, prodeidu daguier euren efektuac, espliduo
dot baeitzen explicacion.

Azquer, materia onen osagaminaco aduertidu bean
deutzubet gaur bi, nere fiela: Teenengoda, sacramentu
justiae etirala igualac perfeccion, deididun dan cana
leguez Trentu Concilioac, espada eze batzue gaudiatuten
deute beste batzuei, eta lucanistiaac gaudiatuten ditu gur
tiac dignidadean, cepti contentetan dan gauri autorca,
eta dan bere iratea beste inamlea, eta beste justiae imago
na; baina fin diferentei daner, batzue ditia guriago diua,
beste bane; eta auda bastante ceuben, instruimozaco, bada
gauraca toquetan jate teologia itozalen profesoreari. Uuen
tidu bean deutzubedan bigarren gaur da, parte orenciala
quin gaurca componquetan daubena sacramentuba, ceint
zue bagane etapan, eon bere ein deiteque, nota ditan
intencioa, materia eta forma, dappela eze beste parte
batzue deitena accidentalac, eta vulgamente denomi
netan diua ceremoniac. Ceremonia onec diua instituidu
bae elizagaiti, cein onen euzan facultadea Teu Christoc, cein
virtutes antzinac demponetati uader dan euren decencia guria
gorac, sacramentuban veneracio eta solemndadencas,

nola Baudismooan unciasae, biraumenas eta insuflacioae,
Uteran bendiciasae, belauincataeae eta beste batruu, izaten
dala ura au honesta eta chit alabagaria, die 4to Concilio
Santabar; eta dimberto, eci declaretan dan eta decietan dan
sollemnemente eim ichi dicesquela vovendater, eta madatu
eliazae Preladubagaiti, espada observadu beandindala puntual
mente dispositioe eta ordenaturae dituban maduban eliazae
beuae, eta ~~reporae~~, cegaiti, Ceremonia onec, die 1to Thomasae,
penteneietan dira Taimoasen cultuari, eta onegaitije da
chit furto exaquida parte gurtietan, fiela conuenidu daquien
modu ierto eta fiyo baten reverentate arer Magistadea
gaurza aetan penteneietan faronae bere culto sagradubari,
dana cantana encaminetan dican rito accidental onec;
anequiao onovietan dina piedade eta atencio queiagor gar gau
za divinstana, eta federo Misterioen inteligenciana, bada
gurtietan representetan da Orucea, epiten dana leguec beti,
eta bidesquiao gogoraquetan da gure Redentorien parica
eta existza, eim mediante inferboricetan da eta aumen
tetan da fielen devociao, aordetan dinata beneficio
air incomparabliens.

1110

HAN 688

